

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid
T.a.v. Mw. B. Hessing-Puts
Binnenhof 4
2513 AA Den Haag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.nationaalrapporteur.nl

Contactpersoon
Marijke Bleeker
*Beleidsmedewerker seksueel
geweld tegen kinderen*
M 06 256 845 72
m.w.bleeker@
nationaalrapporteur.nl

Ons kenmerk
12006

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 18 februari 2019
Onderwerp Inbreng voor AO Kinderporno en seksueel misbruik

Geachte Kamerleden,

In verband met het algemeen overleg van de commissie voor Justitie en Veiligheid op woensdag 20 februari a.s. over kinderpornografie en kindermisbruik wil ik u hierbij informeren over mijn aanbevelingen uit de Dadermonitor seksueel geweld tegen kinderen 2013-2017 en uw aandacht vragen voor de effectieve preventie van seksueel geweld.

Dadermonitor seksueel geweld tegen kinderen

De Dadermonitor seksueel geweld tegen kinderen 2013-2017, die afgelopen november is verschenen, staat op de agenda van dit Algemeen Overleg. In dat rapport heb ik in beeld gebracht wat de aard en omvang is van de groep daders van seksueel geweld tegen kinderen in de strafrechtketen voor de periode 2013 tot en met 2017. De minister van Justitie en Veiligheid (JenV) heeft dit rapport inmiddels voorzien van een reactie. Hieronder zal ik de belangrijkste punten uiteen zetten.

Intensivering digitale opsporing

Een groot deel van de zaken van seksueel geweld tegen kinderen die bij het Openbaar Ministerie worden ingeschreven eindigen in een sepot. In een derde van de gevallen is dit omdat sprake is van gebrek aan bewijs. Enkel de verklaring van het slachtoffer is vaak niet voldoende om tot een bewezenverklaring te komen. Daarom is het van belang dat in het opsporingsonderzoek ook op andere manieren naar bewijs wordt gezocht. De toenemende digitalisering vergroot de kans op de aanwezigheid van digitale sporen van seksueel misbruik of grooming, ook wanneer er geen aanleiding om te denken dat er kinderpornografie is gemaakt. Denk bijvoorbeeld aan locatiegegevens of whatsappberichten met of over het slachtoffer. Daarom heb ik de minister van JenV aanbevolen te onderzoeken wat er nodig is voor intensivering van digitale opsporing in *alle* zaken van seksueel geweld tegen kinderen en daarin te voorzien. Daarnaast heb ik het OM en de politie aanbevolen om de mogelijkheden tot digitale opsporing in zedenzaken in de opsporingsrichtlijnen op te nemen.

Verwijzing slachtoffers

In 54 procent van de gevallen deed een slachtoffer na een informatief gesprek aangifte. Wanneer een slachtoffer besluit geen aangifte te doen, is het belangrijk

dat hij of zij wel passende hulp ontvangt. Afzien van aangifte betekent immers niet dat het seksueel geweld niet heeft plaatsgevonden en dat een slachtoffer geen slachtoffer is. Ik heb de Nationale Politie daarom aanbevolen om inzichtelijk te maken waarom een slachtoffer na het informatief gesprek besluit geen aangifte te doen en naar welke hulpverlening het slachtoffer door de politie is doorverwezen. Zodoende kan hier beter beleid op worden gemaakt en kunnen slachtoffers beter geholpen worden.

Datum
18 februari 2019
Ons kenmerk
12006

Het voorkomen van slachtoffer- en daderschap van seksueel geweld

Effectieve preventie is onmisbaar in de aanpak van seksueel geweld tegen kinderen. Uit de Slachtoffermonitor seksueel geweld tegen kinderen 2016, die vorig jaar verscheen, bleek dat naar schatting 7.800 jongens en 13.000 meisjes in 2016 slachtoffer zijn geworden van een ernstige vorm van seksueel geweld.

In de hernieuwde aanpak online seksueel kindermisbruik heeft de minister van Justitie en Veiligheid (JenV) aangegeven (online) slachtoffer- en daderschap te willen voorkomen door de seksuele weerbaarheid van jongeren te versterken met behulp van heldere voorlichting. Daarvoor wil hij aansluiting zoeken bij de verschillende bestaande voorlichtingsproducten en –trajecten en deze waar nodig een impuls geven en actualiseren.

Mijn ambtsvoorganger pleitte in het rapport Effectief preventief (2017) al voor het onderzoeken van de effectiviteit van bestaande voorlichtingsmethodes en voor het doorontwikkelen hiervan. Op dit moment zijn er namelijk geen bewezen effectieve lesmethoden op het gebied van het voorkomen van seksueel geweld. Dat die er wel komen vergt, naast inspanning van de ontwikkelaars van deze lesmethoden ook een investering van de overheid. Het is van belang dat hier extra aandacht voor komt.

Ik ben blij met het voornemen van de ministers van JenV, de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om de handen ineen te slaan in de aanpak van onwenselijk seksueel gedrag, want het is een eerste stap richting een integrale aanpak van de preventie van seksueel geweld. Maar ik wil daarbij dus graag het criterium bewezen effectiviteit aan toevoegen, zodat de interventies die gebruikt worden ook echt leiden tot minder slachtoffers en daders van seksueel geweld.

Monitoring van daders en slachtoffers

De Tweede Kamer heeft, bij monde van de breed aangenomen motie van het lid Van Nispen c.s., het belang van onderzoek naar seksueel misbruik benadrukt. Met de bovengenoemde Slachtoffermonitor en Dadermonitor hoop ik in grote mate tegenmoet te zijn gekomen aan de behoefte aan *periodiek kwantitatief* onderzoek, in ieder geval waar het seksueel misbruik van kinderen betreft. U heeft daarnaast ook een behoefte geuit aan onderzoek *naar de gevolgen van eerder gedane aanbevelingen*. Uiteraard ben ik ook graag bereid te bezien op welke manier ik, gezien mijn mandaat en de expertise binnen mijn instituut, hieraan kan bijdragen.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'H' followed by a long horizontal stroke.

Herman Bolhaar
*Nationaal Rapporteur Mensenhandel en
Seksueel Geweld tegen Kinderen*

Datum
18 februari 2019

Ons kenmerk
12006